

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 113. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649681853216/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

ind i Klippen. Over et gabende Svælg laae der en lille Træbroe, Stien bugtede sig meer og meer, endelig stode vi da paa den øverste Spids, der er en stor Flade, af næsten hele Klippens Omkreds, begroet med Gran og Fyr. Paa en fremspringende Klippe stod en Søile, til Minde om Aaret 1708, da Kong *Friederich August*, Kurfyrst af Sachsen, besteg *Lilienstein*. Hvilken herlig Udsigt har man ikke herfra ud over *Schandau* til de bøhmiske Bjerge! Dybt nede, mellem de solbelyste grønne Enge løb Elbfloden, og paa hin Side viiste sig Flekken *Königstein* under det stolte Fjeld, hvorpaa selve Festningen ligger. Hele Egnen under disse Bjerge er, som bekendt, mærkelig af *Friedrich* d. II. lykkelige Krigstog 1756 mod Sachserne, som han her indesluttede og tvang til Overgivelse.

Hverken *Lilienstein* eller *Königstein* forekommer mig ellers, i Afstand, at have noget malerisk smukt for Øiet, de vare mig altfor rundede; de reiste sig begge som to uhyre Tårter, hvor Skovene ovenpaa kunne gjælde for Sokat, og Bygningerne selv, med deres røde Tage, for Stads der var sat paa Kagen. Vor Fører fortalte os, at her, dybt i *Lilienstein*, ikke gik saa rigtigt til, her laae en uhyre Skat, som de onde Aander bevogtede. Tidt saae Skipperne, der i den maanklare Nat seilede ned ad Eiben, Lysflammer bevæge sig heroppe, og den eenlige Vandrer, hvis Vei faldt her forbi ved Nattetid, hørte dybe Drøn i Fjeldet. Det var Aanderne, der løftede og tumlede de uhyre Rigdomme.

En lille Sti, langs med Elben, under de høie Klippevægge, fører ned imod Pirna. Vi kom forbi *Bastey*, de Reisende deroppe saae os kun ud, som sorte, bevægelige Punkter paa den himmelhøie Fjeldspids. Ved flere Steenbrud stode Trætavler opslagne, hvorpaa læstes en Advarsel, at ingen maatte opholde sig længer der, end det var nødvendigt, da ofte Steenblokkene reve sig løse og styrtede ned; vi saae flere Fjeldstykker ligge adspredte her i Dalen. Snart kom vi til venlige Bønderhuse, med store Kjøkken- og Humlehaver, Kirsbærrene vare modne, og hang røde og saftige bag de grønne Blade. Det venlige *Pirna* hævede sig med sine røde Tage paa den anden Flodbred, og Solen kastede de sidste Straaler paa det høie Bjergslot *Sonnenstein*, der hæver sig tæt ved Byen. I en stor Færge bleve vi satte over Elben og traadte nu ind i den smukke, venlige By; den skal have henved 5000 Indvaanere, og saae ogsaa ret anseelig ud. Den gothiske, store Hovedkirke hævede sig stolt med sine gamle Glasmalerier i de spidse Vindu-

er, Espalier med deilige, fyldige Mosroser snoede sig op ad Væggene paa flere Huse.

En høj Trappe førte op til Altanen foran *Sonnenstein*, hvorfra man saae ud over den store Elbfloed til *Dresden*. Næsten fra hele Tydskland sendes Vanvittige her hen, hvor de da erholde den bedste Pleie, og ofte deres Sundhed igjen.

En ganske underlig Følelse maa gribe Enhver ved et Besøg indenfor disse Mure, der indeslutter en Verden for sig, en Verden, der er revet ud af sin naturlige Bane, hvor derfor den livsgrønne Spire sammenkrømper eller udvikler sig til en aandelig Vanskabning. Phantasi-en, denne Livets bedste Cherub, der tryller os et Eden i Ørkenens Sand, der løfter os paa sine stærke Arme over den dybeste Afgrund, over det høieste Bjerg, ind i Guds herlige Himmel, er her en frygtelig Chimære, hvis Medusa-Hoved forstener Fornuftens Tanke, og aander en magisk Kreds om det ulykkelige Offer, der da er tabt for Verden.

Seer Du det lille, firkantede Værelse med det jerngittrede Vindue høit oppe? Midt i Halmen, paa Gulvet, sidder den nøgne Mand, med det sorte Skjæg og med en Straackrands om Hovedet, den er hans Krone; en vissin Tidsel, han fandt i Halmen, er hans Scepter; han slaar efter Fluerne, der surre om ham; thi han er Konge, han er Despot, Fluerne ere hans Undersaatter, de have gjort Oprør, siger han, de ville have hans Hoved, de ere trængte derind, han begriber ikke selv hvorledes; men han føler, hvor de storme derinde, men kunne dog ikke rive ham det af Skuldrene.

Her nærmer sig os et Fruentimmer, hun har været smuk, men Smerten har forstyrrret hendes Træk. »Jeg er *Tasso's Leonore*; *Heine* har ogsaa besunget mig! ak ja, der ere mange Digttere som have sjunget om mig, og det kan ret kildre et qvindelig Hjerte! det er min Triumph; der var ogsaa Een, men han kunde ikke besyngte mig, og saa skjød han sig i Hjertet og det var da ligesaa godt som en Sang, — nu er hele Verden blevet gal af Kjærlighed til mig, og derfor er jeg taget herud paa dette fremmede Slot; men de ere nu ogsaa her allesammen blevne gale af at see paa mig; men jeg kan jo ikke gjøre derved!»

Ved det aabne Vindue sidder en ung, bleg Mand, han støtter Hovedet paa Armen og seer ud paa den røde Aftenhimmel og paa Skibene, der med udspejndte Seil i Vinden, glide opad *Elben*! At vi nærme os, forstyrrer ham ikke i hans Betragtninger, han anseer sin hele